

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2024. години

39. недеља (23–29. септембра 2024. године)

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, на територији Републике Србије до 30.9.2024. године регистровано је 58 аутохтоних случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Пријављени случајеви су са територије: Града Београда (18 случајева), Јужнобанатског (шест случајева), Јужнобачког (девет случаја), Подунавског (пет случајева), Средњобанатског (три случаја), Шумадијског (три случаја), Мачванског (три случаја), Западнобачког (два случаја), Севернобачког (један случај), Браничевског (два случаја), Рашког (један случај), Севернобанатског (један случај), Косовског (један случај) и Сремског (три случаја) округа. Од укупног броја оболелих 40 особа је мушког пола, док је 18 женског. Просечна старост оболелих је 59,5 година.

Регистрована су и четири случаја грознице Западног Нила са вероватним местом заражавања ван Србије, и то: два случаја са местом заражавања у Грчкој и по један у Хрватској и Црној Гори.

Према последњем извештају Европског центра за превенцију и контролу болести од 27. септембра 2024. године, у сезони надзора 2024. године, до 25. септембра 2024. године случајеве инфекције вируса Западног Нила код људи је пријавило 13 земаља Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ), и то: Аустрија, Бугарска, Хрватска, Чешка, Мађарска, Румунија, Француска, Немачка, Италија, Грчка, Словачка, Словенија и Шпанија. Ван ЕУ/ЕЕЗ случајеви грознице Западног Нила се региструју и у Албанији, Северној Македонији и Турској.

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода [комараца](#), и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.
- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.

- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положе своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ногавица, јер комарци убадају кроз прилијепу одећу.

- Током боравака на отвореном дану и ноћу користити репелент за кожу!
- Наносити репелент само на отворена делове тела!
- Користити само регистрована репелент* чије су активне супстанце DEET, N-diethyl-m-toluamide, перанот, уље лаванде, итд!
- Креме са UV заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колико, кречке и носеће заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шавице за затим на лице водити детета!
- Не наносити репелент на шавице, уста, очи и оштећену/iritiranu кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

Заштитите просторије од комараца!

- Избежавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избежавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуда за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде где се луле кишница као што су аутогуме, боце и лименке из дворишта!
- Све посуде са водом на отвореном морају бити затворене поклопцем, јер комарци могу јаја у стајаћим водама.

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а колико, кречке и носеће заштитити мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шавице за затим на лице водити детета!
- Не наносити репелент на шавице, уста, очи и оштећену/iritiranu кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним зрацима и прозорима или у просторијама са постављеним комарцима заштитним мрежама против комараца на прозорима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
 - * просторија није климатизована,
 - * просторија није ваздуховањена,
 - * спавате на отвореном!

* Репелент у употреби на „Државном листу Биохимичке превенције“. Министарство за заштиту животне средине Републике Србије. Јавно издање. Број: 100/12-ОД, 100/13-ОД, 100/14-ОД, 100/15-ОД, 100/16-ОД, 100/17-ОД, 100/18-ОД, 100/19-ОД, 100/20-ОД, 100/21-ОД, 100/22-ОД, 100/23-ОД, 100/24-ОД, 100/25-ОД, 100/26-ОД, 100/27-ОД, 100/28-ОД, 100/29-ОД, 100/30-ОД, 100/31-ОД, 100/32-ОД, 100/33-ОД, 100/34-ОД, 100/35-ОД, 100/36-ОД, 100/37-ОД, 100/38-ОД, 100/39-ОД, 100/40-ОД, 100/41-ОД, 100/42-ОД, 100/43-ОД, 100/44-ОД, 100/45-ОД, 100/46-ОД, 100/47-ОД, 100/48-ОД, 100/49-ОД, 100/50-ОД, 100/51-ОД, 100/52-ОД, 100/53-ОД, 100/54-ОД, 100/55-ОД, 100/56-ОД, 100/57-ОД, 100/58-ОД, 100/59-ОД, 100/60-ОД, 100/61-ОД, 100/62-ОД, 100/63-ОД, 100/64-ОД, 100/65-ОД, 100/66-ОД, 100/67-ОД, 100/68-ОД, 100/69-ОД, 100/70-ОД, 100/71-ОД, 100/72-ОД, 100/73-ОД, 100/74-ОД, 100/75-ОД, 100/76-ОД, 100/77-ОД, 100/78-ОД, 100/79-ОД, 100/80-ОД, 100/81-ОД, 100/82-ОД, 100/83-ОД, 100/84-ОД, 100/85-ОД, 100/86-ОД, 100/87-ОД, 100/88-ОД, 100/89-ОД, 100/90-ОД, 100/91-ОД, 100/92-ОД, 100/93-ОД, 100/94-ОД, 100/95-ОД, 100/96-ОД, 100/97-ОД, 100/98-ОД, 100/99-ОД, 100/100-ОД.

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.